

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **V. K.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2008, č. j. 5 Ca 328/2007 - 81,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2005, č. j. MHMP 107845/2005, a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí odboru správních agend Úřadu městské části Praha 7 ze dne 25. 3. 2005, č. j. OSA - OP/ZTP - 6/2005, o zrušení údaje o místě trvalého pobytu V. K. na adrese P. 7, Š. 1379/4.

Městský soud v odůvodnění svého rozsudku po citaci ustanovení § 10 odst. 2, § 10 odst. 6 písm. c), § 12 odst. 1 písm. c) a § 12 odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, uvedl, že žalobcovo právo na bydlení v předmětném bytě se odvozovalo od souhlasu J. Š., resp. B. H., které však zemřely; poté od 1. 11. 2004, kdy se nájemcem bytu stal R. K., případně (pokud žalobce byt užíval) od souhlasu R. K. R. K. tím, že podal návrh na zrušení údaje trvalého pobytu žalobce na uvedené adrese, svůj souhlas s bydlením žalobce odvolal, odvozený právní důvod bydlení žalobce

v předmětném bytě tak zanikl. Městský soud tak má za to, že je doloženo splnění jedné z podmínek stanovených v § 12 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb., tj. zánik užívacího práva žalobce k bytu, v tomto případě zánik odvozeného právního důvodu bydlení. Zbývá tedy posoudit, zda je splněna i druhá zákonná podmínka § 12 odst. 1 písm. c) a odst. 2 uvedeného zákona, tj. že žalobce předmětný byt neužívá. Důkazní břemeno k prokázání splnění této podmínky přitom nese navrhovatel, tj. R. K. (§ 12 odst. 2 věta druhá uvedeného zákona). Městský soud po posouzení věci dospěl k závěru, že nelze mít za spolehlivě prokazané, že žalobce byt neužívá. Správní orgán prvního stupně se v odůvodnění rozhodnutí opírá pouze o tvrzení R. K., který v návrhu uvedl, že žalobce se v bytě fakticky nezdržuje od roku 1995, dále o potvrzení bytového družstva, že předmětný byt užívá R. K. sám (obsahem potvrzení ze dne 20. 1. 2005 je ve skutečnosti ověřeno, že v předmětném bytě je evidována jedna osoba, a to R. K.) a konečně o vyjádření žalobce k návrhu, v němž žalobce uvedl, že se často zdržuje v provozovně v J., kam si zařídil dosílání pošty. Odůvodnění prvostupňového rozhodnutí pak obsahuje úvahu, že pokud by se žalobce zdržoval v Praze, korespondenci by si vyzvedával a nenechával přeposílat, tedy se v Praze nezdržuje. Žalovaný ke splnění podmínky, že žalobce byt neužívá, toliko uvedl, že je to zřejmé z podaného návrhu a spisového materiálu, a jako prvostupňový orgán rovněž poukázal na vyjádření žalobce o tom, že se často zdržuje v J., kam si nechává přeposílat poštu. Správní orgány obou stupňů se nikterak nevypořádaly s obranou žalobce uplatněnou ve vyjádření k návrhu i v podaném odvolání, že žalobce v bytě stále bydlí, jinou možnost bydlení nemá, není pravdou, že by se z bytu odstěhoval, střídavě se zdržuje v předmětném bytě a ve své provozovně v Jizerských horách, kde podniká, poštu si nechává přeposílat proto, že ji syn, tj. R. K., vyhazuje. Městský soud vyšel z toho, že uvedená tvrzení žalobce nemohou být bez dalšího vyvrácena pouze tvrzením R. K., aniž by to bylo doloženo i jinými důkazy. Pokud jde o potvrzení bytového družstva, o které se správní orgány dále opírají, vyplývá z něho toliko to, kolik osob je v bytě evidováno, nikoli však kolik osob v bytě skutečně bydlí. Na navrhovateli bylo na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů, pokud tak neučinil, měl k tomu být vyzván správním orgánem s upozorněním, že prokázat existenci důvodů uvedených v § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb. je povinností navrhovatele. To však správní orgán neučinil a vycházel ze skutkového stavu věci tvrzeného navrhovatelem, avšak nepodloženého jinými důkazními prostředky, a to aniž se řádně vypořádal s obranou žalobce. Žalobní námitku, že správní orgán rozhodoval (v otázce zda žalobce byt užívá) na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, shledal soud důvodnou. Městský soud v Praze proto podle § 78 odst. 1, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Přitom uvedl, že na žalovaném bude, aby v dalším řízení vyzval navrhovatele R. K. k doložení jeho tvrzení o tom, že žalobce byt neužívá. Za tím účelem mohou být, bude-li to navrženo, jako svědci vyslechnuti sousedé navrhovatele R. K., vyzván žalobce, aby doložil, že má přístup do bytu a provedeny i jiné důkazy navržené R. K. Žalovaný pak posoudí i zřejmé rozpory v jednotlivých tvrzeních; např. žalobce předložil kopie dokladů, o nichž tvrdí, že jde o jím hrazené nájemné za rok 2002, podle podaného návrhu se však žalobce v bytě nezdržuje již od roku 1995.

Proti rozsudku městského soudu podal kasační stížnost žalovaný z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. z důvodu tvrzené nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Vyslovil

přesvědčení, že napadené rozhodnutí dostatečně odůvodnil a v jeho odůvodnění uvedl úvahy, kterými se řídil při hodnocení podkladů a ve dvou odstavcích se vypořádal i s námitkami žalobce. V novém řízení by žalovaný musel vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho rozhodování, tj. v červnu roku 2005, což podle jeho názoru ztíží, resp. znemožní shromažďování nových důkazů o užívání bytu v roce 2005. Soudem požadované svědecké výpovědi sousedů R. K. vzhledem k tříletému časovému odstupu nemohou mít vypovídací hodnotu, stejně tak nelze s úspěchem požadovat po žalobci, aby doložil, že měl před více než třemi lety přístup do bytu na předmětné adrese, protože pouhé vlastnictví klíčů od domu a bytu či zanechání osobních věcí v bytě neprokazuje užívání bytu ve smyslu zákona o evidenci obyvatel, tedy uspokojování každodenní žalobcovy potřeby bydlení, když žalobce sám ve svých vyjádřeních uvádí, že většinu pracovního týdne pobývá v provozovně v J. Žalovaný s ohledem na způsob rozhodování ve skutkově shodných nebo podobných případech nespatriř žádný důvod k zabývání se zřejmými rozpory v jednotlivých tvrzeních R. K. a žalobce, např. do kdy hradil žalobce nájemné za užívání bytu, protože objasnění této skutečnosti nic nevypovídá o tom, zda žalobce skutečně byt řádně užíval. Žalovaný posuzoval faktický stav, který existoval v době vydání rozhodnutí, tj. v červnu 2005, a nikoliv stav, který existoval v roce 2002 či 1995. S odkazem na základní zásadu správního řízení, zásadu legitimního očekávání, vyjádřenou v § 2 odst. 4 správního řádu, kdy správní orgán dbá na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, žalovaný dále poukázal na své rozhodnutí ze dne 2. 8. 2006, č. j. S - MHMP 274617/2006, kterým byl zrušen údaj o místu trvalého pobytu u Mgr. S. Š. při skutkově shodném naplnění podmínek a na pravomocný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2008, sp. zn. 7 Ca 281/2006, kterým byla žaloba Mgr. S. Š. jako nedůvodná zamítnuta. Dále pak cituje podstatnou pasáž z odůvodnění rozsudku městského soudu a dále upozorňuje i na § 102 odst. 7 správního řádu, kde je uvedeno, že v novém řízení šetří správní orgán práva nabytá v dobré víře. Takovým právem je podle žalovaného i právo R. K. na to, aby s ohledem na údaj o trvalém pobytu někoho, kdo k bytu nemá žádné právo, nebyl nadměrně zatěžován (např. zasíláním různých obálček, při výkonu exekuce, při výkonu volebního práva apod.). Že žalobce k bytu na předmětné adrese žádné užívací právo nemá, potvrzuje i předmětný rozsudek napadený kasační stížností. Žalovaný je pak přesvědčen, že správní orgán prvního stupně provedl dostatečná zjištění, z nichž pak v rámci zákonem povoleného správního uvážení dovodil závěr o neužívání předmětného bytu V. K. Z toho důvodu žalovaný závěr správního orgánu prvního stupně potvrdil. Osobní neshody mezi žalobcem a navrhovatelem nemohou být předmětem správního řízení, stejně tak žalovanému nepřísluší zabývat se příčinou neužívání objektu, pakliže žalobce nemá k objektu vlastní užívací právo a neužívání je prokázáno. Obdobného názoru je i zástupkyně veřejného ochránce práv, podle níž by správní orgány měly při posuzování podmínky neužívání objektu občanem vycházet především z faktického stavu a to bez ohledu na důvody, za kterých vznikl. Zákon neponechává správnímu orgánu možnost přihlídnout k okolnostem případu. Pokud oprávněný navrhovatel prokáže, že občan, jehož údaj o místu trvalého pobytu má být zrušen, objekt neužívá, a že jeho užívací právo k tomuto objektu zaniklo, správní orgán musí návrhu vyhovět. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek v souladu s § 110 odst. 1, 2 s. ř. s. zrušil.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnosti není důvodná.

Městský soud správně vyšel z toho, že pro rozhodnutí o zrušení údaje o místě trvalého pobytu žalobce musí být ve smyslu § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb. splněny současně dvě podmínky, a to jednak zánik užívacího práva žalobce k objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako jeho místo trvalého pobytu a jednak musí být doloženo, že žalobce objekt neužívá. Městský soud dále vyšel z toho, že je doloženo splnění jedné z podmínek stanovených v § 12 odst. 1 písm. c) a odst. 2 uvedeného zákona, tj. zánik užívacího práva žalobce k bytu, v tomto případě zánik odvozeného právního důvodu bydlení, u druhé podmínky pak vyšel z toho, že nelze mít za spolehlivě prokázané, že žalobce byt neužívá. S tímto posouzením věci městským soudem se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje a pro stručnost odkazuje na důvody uvedené v odůvodnění napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pro posouzení otázky, zda žalobce předmětný byt užívá, měly správní orgány obou stupňů k dispozici pouze protichůdná tvrzení žalobce a jeho syna R. K. Skutečnost, že se žalobce převážnou část pracovního týdne zdržuje na své provozovně v J., tedy v místě, kde vykonává svoje zaměstnání, ještě neznamená, že neužívá byt v P. Je přitom pochopitelné, že s ohledem na vzdálenost J. od P., že v době, kdy se žalobce zdržuje v místě svého zaměstnání, neužívá byt v Praze. Jestliže pak správní orgány rozhodly na základě nedostatečně zjištěného skutečného stavu věci, což je zcela nepochybné za situace, kdy neprovedly žádné důkazy k objasnění, zda žalobce byt skutečně užívá, nemůže žalovaný důvodně namítat, že provedení dalšího dokazování k objasnění stavu věci před několika lety je velmi obtížné. Poukaz žalovaného na rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 7 Ca 281/2006, v níž mělo být ve skutkově podobném případě rozhodnuto ve prospěch správního orgánu, je nepřipadná, neboť z citace odůvodnění rozsudku vyplývá, že ve věci, na níž žalovaný pokazuje, nebylo sporné, že předmětný byt není užíván. Zcela nepřipadným je pak odkaz žalovaného na § 102 odst. 7 správního řádu, podle něhož v novém řízení správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře.

Nejvyšší správní soud proto z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou a ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo náleží žalobci, který však náhradu nákladů řízení neuplatnil, bylo proto rozhodnuto, že žalobci se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu